
گفت و گو با مترجمان

سیروس علی نژاد

فهرست

- ۷ یادداشت
- ۱۱ ترجمه در ایران برنامه ندارد گفت وگو با کامران فانی
- ۳۵ معتقد نیستم که آخرین ها را باید ترجمه کرد گفت وگو با عبدالله کوثری
- ۵۹ پیدا کردن زبان خاص برای هر کتاب گفت وگو با نجف دریابندری
- ۷۹ ترجمه کردن مثل نوشتن است گفت وگو با صفدر تقی‌زاده
- ۹۳ ترجمه مشترک گفت وگو با رضا سید حسینی
- ۱۱۵ در ترجمه خوب مترجم نباید دیده شود گفت وگو با مهدی سبحانی
- ۱۳۷ چرا به ترجمه روی آوردم گفت وگو با عزت‌الله فولادوند

یادداشت

وقتی این گفت‌وگوها را دوباره—به قصد آماده‌سازی برای کتاب— می‌خواندم، با خود اندیشیدم کاش عدد آن‌ها به جای هفت‌تای کنونی به چهارده و بیش‌تر رسیده بود. در این صورت موضوعی که دنبال می‌کردم—که در واقع به‌نوعی دیگر همان بحث تجدد بود که در دفتر پیشین دنبال کرده بودم—پربارتر می‌شد.

بحث ترجمه به‌طور مستقیم با بحث تجدد در ایران، در ارتباط است و ارتباط آن‌ها چنان تنگاتنگ است که گزاف نیست اگر بگوییم تجدد در ایران به‌تمامی وامدار ترجمه است و اگر کم و کاستی‌هایی در تجدد ما مشاهده می‌شود، ناشی از کم و کاستی‌های ترجمه و درست منتقل نکردن آراء و افکار دیگران در طول صد سال گذشته، یا دست‌کم به‌تمامی منتقل نکردن آن‌هاست.

اما در این گفت‌وگوها، بحث تجدد عمدتاً به صورت مستقیم پیش نمی‌رود؛ بحث‌های ادبی و فرهنگی و زبان و لحن ترجمه و ترجمه خوب و ترجمه بد و توانایی و توسعه زبان فارسی و پیشرفت ما در زمینه‌های فلسفی دنبال می‌شود که وجوه دیگر تجدد است. با وجود این، هرگاه ضرورت اقتضا کرده است این بحث به‌طور مستقیم نیز دنبال شده است.